

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.284/2015/6. szám

A Debreceni Ítéltábla az Ifj. Dr. Szeszák Gyula ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Vaskó László ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében, a Nyíregyházi Törvényszék 2015. február 26. napján kelt, 9.G.15-14-040065/23. számú ítélete ellen a felperes részéről 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2015. szeptember 15. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 12 700 (Tizenkettőezer-hétszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróságnak a felperes keresetét elutasító ítéletében megállapított tényállás szerint a felperes, aki az alperesi jogelőd szervezetek tagja - a per folyamatban léte alatt bekövetkezett átalakulás folytán 2013. december 31. napjától a szervezetnek jogutóda a M.M. Kft. -, a 2013. október 24. napján előterjesztett, majd a perben pontosított és kiegészített keresetében az alperesi jogelőd szervezet 2013. szeptember 27. napján meghozott, ..., ...-..., ...-.../2013. számú közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezését kérte arra hivatkozva, hogy azok a szervezetekről szóló 2006. évi X. törvény (Sztv.) 78. § (3) bekezdésébe, 99. § (1) bekezdésébe ütköznek, illetve az átalakulással létrejött Kft. társasági szerződése nem felel meg a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 114. § (4)-(5) bekezdése, valamint 122. § (1)-(2) bekezdései rendelkezéseinek. Törvénysértőnek tartotta a közgyűlési határozatokat, mert az alperesi cég nem tette lehetővé azt, hogy a felperes a 10 000 Ft-os szervezeti üzletrészt kiegészítse 100 000 Ft-ra.

Állította, hogy az Sztv. 78. § (3) bekezdése szerint az átalakulás során az alperes nem számolhatott volna el a felperessel, hanem lehetővé kellett volna tennie a felperes részére is azt, hogy részt vegyen a jogutód gazdasági társaságban, a 10 000 Ft összegű szervezeti üzletrészt kiegészítve akként, hogy legalább 100 000 Ft névértékű önálló üzletrész tulajdonosa lehessen.

Utóbb arra is hivatkozott, hogy a keresettel támadott közgyűlési határozatok a számviteli törvény 136-140. §-ainak rendelkezéseit is sértik, mivel nem a könyvvizsgáló által hitelesített átalakulási terv és átalakulási anyag lett a közgyűlésen megszavazva, tekintettel arra, hogy a felperessel történt elszámolás folytán változtak az átalakulási terv és az átalakulási vagyonmérleg eredeti adatai, a módosított okiratokat pedig már nem hitelesítette a könyvvizsgáló.

Hangsúlyozta, hogy a felperes nem vonta vissza azt a nyilatkozatát, miszerint az átalakulással létrejövő gazdasági társaság tagja kíván lenni, a közgyűlésről történt távozását pedig nem lehetett volna akként értelmezni, hogy nem kíván a Kft. tagja lenni.

Az alperes a felperesi kereset elutasítását kérte.

Hivatkozott az Szvt. 98. § (1) bekezdésére, a 99-101. §-aira, illetve a 101. § (1) bekezdésére, amelyek szerint a szövetkezeti üzletrészek 2007. május 1.-jei hatállyal átalakított befektetői részjegyekké alakultak át. A felperes ezért megalapozatlanul igényelte azt, hogy a „10 092 401 Ft névértékű üzletrészét vigye át a Kft.-be.” A felperes csupán 10 000 Ft névértékű részjeggyel rendelkezett, ezért a jogutód cégen belül 10 000 Ft névértékű üzletrésszel válhatott volna résztulajdonossá.

Hangsúlyozta, hogy a jogelő szövetkezet átalakulása során hozott határozatok, az elkészült okiratok megfelelnek az Szvt. 85-86. §-aiban írtaknak.

Állította, hogy az Szvt. 85-89. §-aihoz fűzött törvényi indokolás szerint járt el akkor, amikor elszámolt a felperessel, mint olyan szövetkezeti taggal, aki nem lett a jogutód Kft. tagja, a felperes ugyanis nem akart közös tulajdonban álló üzletrész társtulajdonosává válni.

Az elsőfokú bíróság a perben becsatolt okiratok, valamint a felek nyilatkozatai alapján azt állapította meg, hogy az alperesi cég az átalakulásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket betartva hajtotta végre a szövetkezet Kft.-vé történő átalakulását. A vagyonmérleg és vagyonleltár tervezeteket, valamint az átalakulást követően összeállított végleges vagyonmérleget és vagyonleltárt is hitelesítette könyvvizsgáló az Sztv. 139-141. §-ai rendelkezései szerint, azt pedig nem írja elő az Sztv., hogy ha az átalakulás két lépcsőben meghozott döntései során a tagok személyében változás következne be, akkor emiatt újabb könyvvizsgálói hitelesítés lenne szükséges. A jogutód cég tagjává nem váló szövetkezeti tagokkal történő elszámolás tervezetét pedig közgyűlési határozat fogadta el, a könyvvizsgáló által hitelesített vagyonmérleg, illetve vagyonleltár tervezetek adataiban bekövetkezett változások a tagi elszámolással dokumentálhatók.

Ezért az elsőfokú bíróság a felperes határidőben előterjesztett keresetét, mint megalapozatlant elutasította.

Az ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és a keresettel támadott közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezését kérte.

Vitatta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint az alperesi szövetkezet a perben bizonyította, hogy az átalakulás során betartotta az irányadó jogszabályokat, az okiratokat a Gt., az Szvt. és a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) előírásainak megfelelően készítette el, az átalakulási vagyonmérleg- és vagyonleltár-tervezetek könyvvizsgálói hitelesítése megtörtént.

Hivatkozott az Szvt. 76. § (4) bekezdésének a rendelkezéseire, miszerint az elszámolás módját tartalmazó szabályzat (tervezet) kizárólag a jogutód szervezetben tagként részt venni nem kívánó személyekkel való elszámolás szabályait tartalmazhatja. A felperes azonban részt kívánt venni a jogutód társaságban, részesedését az önálló üzletrész mértékéig ki kívánta egészíteni. Az alperes nem értelmezhetette volna azt a tényt, hogy a felperes a közgyűlésről annak berekesztése előtt eltávozott akként, hogy a jogutód Kft.-ben való részvételi szándékát megváltoztatta.

Állította, hogy a felperes a részjegye, átalakított befektetői részjegye együttes összegét átutalással kiegészítette 10 000 Ft-tal osztható összegre, az átalakított befektetői részjegy alperes által a felperes részére átutalt összegét pedig visszautalta az alperesnek, ezzel is jelezte azt, hogy mind az átalakított befektetői részjegye összegével, mind a 10 000 Ft-os részjegye összegével a Kft. tagja kíván lenni.

Álláspontja szerint az alperes célja az volt, hogy a felperes ne válhasson a jogutód Kft. tagjává.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak az ítélet indokolásában kifejtett, az Szvt. 89. §-ához fűzött indokolással alátámasztott álláspontját, mivel az alperesnek elszámolni csak azzal a személlyel lehetett volna, aki nem akar a jogutód társaság tagjává válni. Önmagában az a tény, hogy a felperes nem volt hajlandó közös tulajdonban álló üzletrész társtulajdonosává válni, és a közös képviseletre másnak megbízást adni, még nem jogosította fel az alperest a felperessel történő elszámolásra.

A felperes a Ptk. 198. § (2) bekezdése értelmében szabadon dönthetett a tekintetben, hogy kíván-e a közös képviselet ellátására megbízási szerződést kötni, vagy sem. A felperes a szerződési szabadságra vonatkozó, a Ptk. 205. §-ában biztosított jogát gyakorolta csupán.

A gazdasági társaságoknál érvényesülő nyitott tagság elve alapján az alperes nem volt jogosult megtagadni a felperestől a taggá válást, hiszen a felperes rendelkezett a tagság személyi feltételeivel, és vagyoni hozzájárulást is teljesített, illetve kérte, hogy tegyék lehetővé azt, hogy legalább 100 000 Ft névértékű üzletrésszel vehessen részt a jogutód Kft.-ben.

Vitatta az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, miszerint a módosított átalakulási vagyonmérleg-tervezetet annak elfogadását megelőzően nem volt szükséges hitelesíteni. Az alperes által e tárgyban hozott .../2013. számú határozat az Sztv. 136. § (9) bekezdésébe ütközik.

Fellebbezéséhez mellékelte a felperes felkérésére F.J. igazságügyi könyvszakértő által készített, az alperes által az átalakulás tárgyában hozott döntésekkel elkövetett jogszabálysértéseket kimutató szakértői véleményt, amelyet okirati bizonyítékként kért mérlegelni.

A szakvélemény a per iratanyagának ismertetését követően rögzítette, hogy az alperesi jogelőd szövetkezet átalakulás előtti záró vagyonleltár-tervezete szerint a 2013. június 30-ai fordulónapon a szövetkezet saját tőkéje 1 103 806 689 Ft, amelyből a jegyzett tőke 52 369 968 Ft-ot tett ki, ezen belül a részjegy tőke 270 000 Ft-ot, a befektetési részjegy tőke 41 296 215 Ft-ot, míg az átalakított befektetői részjegy tőke 10 803 753 Ft-ot képezett.

Az átalakulással létrejövő Kft. jegyzett tőkéje ettől nagyságban és összetételben is lényegesen eltérően, 41 440 000 Ft-ban lett meghatározva. Az eltérés oka az, hogy azok a tagok, akik részjeggyel és befektetői részjeggyel vettek részt az átalakulásban, pótbefizetéssel kiegészíthették vagyoni hozzájárulásukat azért, hogy 10 000 Ft-tal osztható

legyen a törzsbetétük összege, és ez 86 268 Ft növekedést eredményezett, míg az átalakított befektetői részjegyek tulajdonosai nem vehettek részt a jogutód társaságban, velük elszámoltak, ami 10 929 968 Ft-os csökkenést jelentett a szövetkezet jegyzett tőkéjében.

A szakértő a .../2013. számú közgyűlési határozattal elkészített Elszámolási szabályzatot az Sztv. 76. § (4) és (5) bekezdés c.) pontjába ütközőnek tartotta. Álláspontja szerint a szövetkezetnek biztosítania kellett volna azt, hogy a két, átalakított befektetői részjeggyel rendelkező tag a jogutód társaságban is tulajdonrészt szerezhessen, és hogy a társaságnak önálló üzletrész tulajdonosaként, teljes jogú tagja lehessen. Az igazgatóság elnöke a 10 000 Ft-os vagyoni betét kiegészítésének a lehetőségét „elsősorban felperes miatt” nem támogatta, azaz diszkriminatív módon járt el.

A szakértő szakvéleményében rögzítette azt is, hogy a peres iratok között szereplő átalakulási iratanyagban nem található az átalakuló szövetkezet záró vagyonmérleg-tervezetének és vagyonleltár-tervezetének auditálásáról készült könyvvizsgálói jelentés, és a jogutód társaság vagyonmérleg-tervezetének auditálásáról készült könyvvizsgálói jelentés sem, ami ellentétes az Sztv. 136. § (9) bekezdésében írtakkal.

Az okiratok között található az átalakulási vagyonmérleg-tervezetről készült könyvvizsgálói jelentés, amely összevontan tartalmaz megállapításokat a jogelőd és a jogutód cég vagyonmérleg- és vagyonleltár-tervezetére is. A jelentés tehát nem az Sztv. előírásainak megfelelően készült.

Felperes közgyűlésről történt távozását követően módosították az átalakulási okiratokat, az így módosított, és ismételten nem hitelesített átalakulási tervet és vagyonmérleg-tervezeteket törvénysértő módon fogadta el a közgyűlés a ...-/2013. számú határozataival.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és a felperesnek a másodfokú perköltségviselésére kötelezését kérte.

A felperes fellebbezésével összefüggésben rámutatott, hogy az Sztv. 18. § (1) bekezdése, valamint a Pp.-nek a bizonyítási teherre vonatkozó szabályai szerint nem az alperesnek kellett bizonyítania a perben azt, hogy az átalakulás során meghozott közgyűlési határozatok jogszerűek voltak, hanem a felperest terhelte a határozatok jogszabálysértő jellegének a bizonyítása. A felperes ezt azonban a perben a keresettel támadott közgyűlési határozatok vonatkozásában nem tudta bizonyítani.

Kifejtette, hogy az Sztv. 86. § c.), illetve g.) pontja értelmében a szövetkezet közgyűlésének a hatáskörébe tartozik a jogutód gazdasági társaság vagyonának, jegyzett tőkéjének és az egyes tagokat megillető törzsbetét összegének a meghatározása. A felperesnek tehát nincs olyan jogszabályban biztosított joga miszerint a közgyűlés döntésével ellentétesen saját maga határozza meg a saját törzsbetétje összegét.

Nem vitatta, hogy a felperes nyilatkozott arról, hogy a jogutód gazdasági társaságnak tagja kíván lenni, azonban az a magatartása, hogy a közgyűlés által megállapított 10 000 Ft összegű törzsbetétére vonatkozóan senkivel nem kívánt tulajdonközösséget alkotni, illetve nem kívánt közös képviseletre vonatkozó szerződést kötni azt eredményezte, hogy önálló üzletrész tulajdonosként nem szerepelhetett a társasági szerződésben. Erre tekintettel az alperes jogosult volt az Sztv. 89. §-a szerint a felperessel elszámolni.

Kérte, hogy az ítéletábra hagyja figyelmen kívül a felperes fellebbezéséhez mellékelt szakvéleményt, mint a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütköző módon előterjesztett új

bizonyítékot. Megjegyezte, hogy a felperes által becsatolt okirat egyébként tartalmát tekintve sem minősül szakvéleménynek, csupán a felperes által az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatok összesítése, egységes szerkezetbe foglalása.

Arra az esetre, ha az ítéletábra mégis értékelni kívánná a fenti igazságügyi könyvszakértői vélemény tartalmát, rámutatott, hogy a szakértő túlnyomórészt jogkérdésekben nyilatkozik, az okirat tartalmából egyértelműen megállapítható, hogy nem elfogulatlan. Egyes megállapításai - például, hogy a jogutód társaság vagyonmérleg-tervezetének auditálásáról nem készült könyvvizsgálói jelentés - iratellenesek, az egész irat pedig önellentmondásos.

Utalt a Könyvvizsgálói Kamara honlapján megtalálható, 2009. év októberében a kamara szakértői bizottsága által egy szakmai kérdésre adott válaszra, illetve a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgáló közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény 3. § (1) bekezdésére, és állította, hogy az átalakulás során az átalakulási vagyonmérleg és vagyonleltár tervezetek auditálása ezeknek megfelelően történt.

A felperes 10 000 Ft-os üzletrészenek kikerülése folytán bekövetkezett jegyzett tőke leszállítás nem jelenti azt, hogy az eszközök az átalakulás keretében ártértékelésre kerültek volna.

A fellebbezés nem megalapozott.

A szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (Sztv.) 18. § (1) és (2) bekezdései szerint bármely tag kérheti a bíróságtól a határozathozatalról való tudomásszerzéstől számított 30 napos, jogvesztő határidőn belül a szövetkezet, illetve annak testületei által hozott olyan határozat felülvizsgálatát, amely e törvény rendelkezéseibe, más jogszabályba, vagy a szövetkezet alapszabályába ütközik. A perindítási határidő jogvesztő jellege azt is jelenti, hogy a szövetkezeti határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a kereset előterjesztésére nyitva álló 30 napos igényérvényesítési határidő alatt megjelölt okok képezhetik csak a vizsgálat tárgyát. A határidő letelte után hivatkozott további jogsérelmek érdemben nem vizsgálhatóak a perben.

A felperes a 2013. október 24. napján, azaz a törvényi határidőben előterjesztett keresetében a 2013. szeptember 27. napján megtartott közgyűlésen a szövetkezet Kft.-vé történő átalakulása tárgyában hozott valamennyi közgyűlési határozat hatályon kívül helyezését kérte arra hivatkozva, hogy nem áll a felperes rendelkezésére a közgyűlési jegyzőkönyv, ezért a törvénysértőnek tartott közgyűlési döntéseket nem tudta számszerűen beazonosítani.

A bíróság felhívására a 9.G.15-13-040129 számon indult perben 5. sorszám alatt előterjesztett előkészítő iratában jelölte meg szám szerint a keresettel támadott közgyűlési határozatokat úgy, mint a ...., ...-.../2013. számú, valamint a ...-.../2013. számú közgyűlési határozatokat. A keresetének ez a pontosítása nem ütközött az Sztv. 18. § (2) bekezdésének a rendelkezésébe, mivel, mint „többben a kevesebb” az eredeti kereseti kérelem magában foglalta valamennyi, immár számszerűen megjelölt közgyűlési határozat megtámadásának a szándékát.

A felperes az eredeti, a törvényi határidőn belül előterjesztett keresetében a támadott közgyűlési határozatok jogsértő jellegét arra hivatkozva állította, hogy egyrészt azok sértik az Sztv. 99. § (1) bekezdésének rendelkezését, a felperes üzletrésze ugyanis törvénysértő

módon lett átalakítva átalakított befektetői részjegyre, és a felperes 2007. április 30. napját követően is teljes jogú tagja maradt a szövetkezetnek. Másrészt állította, hogy a jogutód gazdasági társaság társasági szerződése a Gt. 114. § (4)-(5) bekezdésébe és a 122. § (1)-(2) bekezdésébe ütközik, mert az alperesnek lehetővé kellett volna tennie a felperes számára azt, hogy 10 120 000 Ft névértékű üzletrésszel váljon a Kft. tagjává.

Álláspontja szerint a felperes nem volt kötelezhető arra, hogy közös tulajdonban álló üzletrész társtulajdonosaként az üzletrész közös képviselőjére megbízási szerződést kössön a közgyűlés által kijelölt személlyel.

Az elsőfokú bíróságnak tehát a perben csupán ezen felperesi hivatkozásokat kellett volna érdemben megvizsgálnia, az utóbb, a jogvesztő perindítási határidő leteltét követően tett - akár a felperes 5. sorszámú előkészítő iratában található - hivatkozások már nem képezhettek a vizsgálat tárgyát.

Ezért az ítéltábla mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásából a könyvvizsgálói hitelesítés megfelelésével kapcsolatban az ítélet 5. oldal 2. bekezdésében írtakat, és mint irreleváns hivatkozásokat nem értékelte a felperes által a fellebbezéshez mellékelte, a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütköző módon előterjesztett magánszakértői véleményben foglaltakat sem.

Az elsőfokú bíróság a perben rendelkezésre álló bizonyítékokból (helyesen) azt a következtetést vonta le, hogy az alperesi szövetkezetnek az átalakulása során meghozott közgyűlési határozatai megfeleltek a jogszabályi rendelkezéseknek. Az alperes a létrejövő gazdasági társaság társasági szerződéstervezetében a felperest a szövetkezeti részjegyének összegével egyező 10 000 Ft értékű üzletrész-réstulajdonosként tüntette fel azzal, hogy a közös tulajdonban álló üzletrész képviselőjének a személyét a felperessel, illetve a megbízottal való egyeztetést követően tüntetik fel a társasági szerződésben.

A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a gazdasági társaságokat a nyitott tagság elve jellemzi, illetve, hogy korlátlanul érvényesül náluk a szerződési szabadság elve. A Gt. 3. § (1) bekezdése szerint a gazdasági társaságot üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására hozzák létre a tagok, alapításkor egyetértés kell ahhoz, hogy kik válnak a társaság tagjává, milyen értékű vagyoni részesedéssel és ezért milyen jogok illetik meg őket, illetve milyen kötelezettségek terhelik. Nemcsak az egyes tagoknak (jelen esetben a felperesnek) áll jogában döntenie arról a szerződési szabadsága keretében, hogy tagjává válik-e egy adott társaságnak, hanem alapításkor a többi tagok is meghatározhatják, hogy kit, milyen feltételekkel fogadnak el tagként.

Részben ugyanez a helyzet abban az esetben is, ha a gazdasági társaság átalakulás folytán jön létre. Ekkor a jogelőd cégre - a perbeli esetben a szövetkezetre - vonatkozó anyagi jogszabályok határozzák meg, hogy a jogelőd cég tagjai miként, milyen mértékű vagyoni hozzájárulással válhatnak a jogutód gazdasági társaság tagjává.

Amennyiben a többi tag által megszabott - a perbeli esetben a közgyűlési határozatokkal elfogadott átalakulási okiratokban feltüntetett - feltételeket a felperes nem fogadja el, akkor ezen elfogadó nyilatkozat hiánya miatt nem válik a jogutód Kft. tagjává még akkor sem, ha hangoztatja az erre irányuló, ám az ő feltételeihez kötött szándékát.

Az átalakulással összefüggő döntéseket tartalmazó közgyűlési határozatok meghozatala során ezért az alperes helyesen értelmezte nem annyira a felperesnek a közgyűlésről való távozását, mint inkább a közgyűlést megelőzően és magán a közgyűlésen is elhangzott nyilatkozatait (2013. szeptember 27-ei közgyűlésről készült jegyzőkönyv 15. oldal 1., 3. sor) akként, hogy az okiratokban meghatározott, a közgyűlésen megszavazott feltételekkel a felperes nem kíván a jogutód Kft. tagja lenni.

Az ítéltábla szükségesnek látta az elsőfokú ítélet indokolását kiegészíteni azzal, hogy a keresettel támadott közgyűlési határozatoknak nem volt tárgya a felperes szövetkezeti üzletrészeinek átalakított befektetői részjeggyé történt átalakítása, ezért a szövetkezeti üzletrész átalakításának jogszerűségét a 2013. szeptember 27-ei közgyűlési határozatok megtámadásával már nem tehetné vitássá a felperes.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét az indokolás fentebb kifejtett pontosításával hagyta helyben a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alkalmazásával.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárással felmerült költségeit maga viseli, és az ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte őt az alperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából álló, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdései, és a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján 10 000 Ft + áfa = 12 700 Ft összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Debrecen, 2015. szeptember hó 15. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó